

palpitaret et missi spiritus eius crucis
misterio signatum videret. territi ex
exclamauerunt. Vere vas vacuum et
signatum. Ad hanc vocem partem illa ma-
lignorum spiritum turba disparuit. Ju-
deus autem dicitur ad episcopum venit et ei omnia per
ordinem enarrauit quod ille audiens ve-
hementer ingemuit et omnem mulierem a
domo sua et a vicinia partem remo-
uit et iudeum baptizauit. Refert quoque
Gregorius in libro dyabolus quod quidam scimonialis
ortu ingrediens et lactuca conspiciens
occupauit eam quam signum crucis benedicere
oblita. auide momordit et arrepta
a dyabolo partem cecidit. Cum autem be-
atus equitius ad eam venisset. dyabo-
lus clamae cepit ac dicitur. Sedebas
hic super lactuca. illa venit et momor-
dit me ad impium autem predicti viri mor-
tuz de sancto Jo. De ea exiuit.
hanc crisostomo require in fine.

De nomine

Cornelius interpretatur intel-
ligens circuncisionem. Ipse enim
intellexit intelligendo suauit circunci-
sionem a superfluis licitis etiam et neces-
sariis. Vel cornelius a cornu et leof
quod est populus. quod cornu et fortitudo po-
puli. Ciprianus vero a ciprus quod est
mixture et ana quod est sursum. Vel a ci-
pro quod est mestitia vel hereditas. Ipse
enim habuit supernam mixture gratiam et
virtutum. mestitiam peccatorum et hereditatem
celestium gaudiorum.

De sancto cornelio.

Cornelius papa successor sancti
fabiani a decio cesaere cum
suis clericis in exilio relegatur. Ibi
quod a sancto Cipriano cartaginensi episcopo
lras confortationis accepit. Tandem
de exilio reductus decio perit. Cum

autem immobilis permaneret iussit eum de
tius pluribus cedi. Precepit quoque ut
ad templum martis duceretur ut ibi
sacrificaret. aut sciam capitalem sub-
tret. Cum ergo illuc duceretur miles qui
dominum eum rogauit ut ad domum suam
diuerteret et pro prore sua salustia qui
per v. annos palitica iacebat oraret.
Que cum ad eius orationem sanata
esset. xxi. milites cum ipsa et viro suo
domino crediderunt. qui omnes iubente deo
ad templum martis deducti. et in illud ex-
pientes cum sancto cornelio marti-
rizati sunt. Passus est autem circa an-
nos domini. ducentesimo quartum.
Ciprianus autem cartaginensis
episcopus in eadem ciuitate patro-
no proconsuli presentatur. Qui cum
a fide nullatenus mutari possit in ex-
ilium mittitur. Indeque reuocatus a
galieno proconsule qui patritio succes-
serat sententiam capitalem accepit.
Qua sententia lecta dixit ciprianus
deo gratias. Cum autem ad locum
cum speculatore venisset precepit suis
ut eidem speculatore pro mercede
27 aureos darent. Accipiens quoque lin-
theum manu sua oculos texit et sic
coronam suscepit circa annum domini
ducentesimo quinquegesimo septimum.

De nomine

Eufemia dicitur ab eo quod est
bonum et femina quasi bo-
na femina id est utilis. hone-
sta. et delectabilis quia hoc triplici
modo dicitur bonum. Fuit enim v-
tilis alijs per conuersationem. hone-
sta sibi per modum compositionem
delectabilis deo per celestem con-
templationem. Vel dicitur Eufe-
mia quasi eufonia quod est suavis so-

noztas. **S**uavis at son' fit tribus modis scz voce vt in cantu. pulsu. vt in cithara flatu. vt i organo. Sic beata eufemia fecit deo dulcem sonuz cum voce p'dicatiōis. cum pulsu bone opatiōis 7 cuz flatu deuotionis

De sancta Eufemia

Eufemia filia senatoris videns christianos tpe dyocletiani tam diuersis suppli-
cijs laniari. ad iudicem pperauit et christū publice cōfite's exemplo sue cōstātie etiā viroz aios cōfortabat. **C**um igitur iudex xpianos successiue occidēt. alios pntes cē iubebat vt saltem territi imolarēt dū cōstantes tā crudeliē laniari viderēt. **C**ū ergo coram eufemia scōs crudeliē detrūcāret. ipa eoz cōstantia āpli' puocata. iniuriā a iudice pati clamabat. **T**unc iudex gauis' ē putās eam velle sacrificijs cōsentire. **I**ndū cum ab ea quā sibi faceret iniuriāz requisisset illa ait. **C**um sum genere nobilis cur mihi ignotos 7 aduenas antepōnis 7 facis priores ad xp̄m ptingere 7 ad pmissam gliaz puenire? **C**ui iudex. **P**utabā te ad mentem redisse 7 gaudebam te nobilitatis tue vel sero meminisse. **R**eclusa igit in carcere 7 sequenti die sine vinculis adducta iterū grauis/ sine est cōquesta cur contra leges imperatoz sibi soli a vinculis parceret. **T**ē alapis diutissime ceditur 7 in carcere recludit. **Q**uam iudex secut' ex libidine opprimere voluit. sed illa viriliter reluctante. manum eius virtus diuina contraxit. **T**ūc p'positū dom' sue ad eam direxit

multa p'mittens si eam faceret consentire. **S**ed ille carcerē clausuz nec clauib' apire potuit nec securibus frangere donec a demone arrept' clamans 7 seipm delaniās. vix eua sit. **D**einde educta posita est sup rotam cuius vctes carbonib' plenti erant et artifex itra rotā tale signū trahentib' dedit. vt qñ sonū facēt simul traherēt 7 sic exeunte igne vctes corpus virginis dissiparēt. **S**z nutu dei ferramentū quo rota tpa bāt de manu eius decidens sonuz fecit et continuo illis trahentibus rota artificem cōminuit et eufemiā stantē sup eam illesā p'uauit. **T**unc pentes artificis lamentātes supposito igneam cuz rota oburere voluerūt. sed rota obusta. eufemia ab āgelo soluta in quodā loco excelso incolumis stare cōspiciē. **A**ppellian' iudici ait. **V**irtus xpianoz nō nisi ferro vincitur. **I**n cōsulo vt eam facias decollari. **E**redt. igit scalis cū quidā ad eaz capiēdā manū mittere vellet mox totus palis dissolut' vix inde semiuiu' educt' est. **A**li' aut noie sostenes ascēdēs cōtinuo mutat' ab ea veniā petijt 7 euaginato gladio ad iudicē exclamauit. **Q** se libenti' occideret. qz eam quā āgeli defendebāt cōtingeret. **D**eniqz indū educta. iudex cancellario suo iussit vt ad eam oēs pctulātes iuuenes puocaret. qui tam diu eā illuderent donec fatigata deficeret. **S**ed ille ad eā ingrediēs. et mltas h'gines splēdidissimas circa eaz orates vidēs monitis eius p'm' xpian' effect' ē. **P**reses dō h'ginē p capillos suspēdit sed imobilē pmanētē negato cī